

فوریه ۲۰۲۶

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

در ماه ژانویه سال ۲۰۲۶ قیمت جهانی ذرت به دلیل عرضه قابل توجه محصول و باوجود محدودیت‌های حمل‌ونقل و بروز اختلال در حمل‌ونقل دریایی در برخی از مبادی صادراتی تقریباً ثابت باقی‌مانده است. روند تغییرات قیمت گندم روندی غیریکنواخت بوده که این موضوع ناشی از عوامل اثرگذار مختلف از جمله خطر سرمازدگی، تغییرات نرخ ارز، و اثر تعدیل‌کننده برداشت محصول در نیم‌کره جنوبی بوده که هر یک از این عوامل اثرات مختلفی بر قیمت گندم در مناطق مختلف در پی داشته است. در مقابل قیمت جهانی برنج به دلیل افزایش تقاضا به‌ویژه برای واریته‌های معطر افزایش یافته است.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی

در بازارهایی که روند قیمت در آن‌ها توسط فائو مورد بررسی قرار گرفته است، قیمت غلات دانه درشت در غرب آفریقا به دلیل وجود روندهای فصلی در دسامبر ۲۰۲۵ و ژانویه ۲۰۲۶ روندی کاهشی را به ثبت رسانده است. قیمت ذرت نیز در بسیاری از کشورهای آمریکای مرکزی و کشورهای منطقه جنوب آفریقا به دلیل عرضه فصلی قابل توجه و کافی محصول تا حدودی کاهش یافته در حالی که در منطقه آمریکای جنوبی روند تغییرات قیمت ذرت غیریکنواخت بوده است. قیمت گندم و آرد در بخش قابل توجهی از منطقه آمریکای جنوبی، اروپای شرقی، قفقاز و آسیای مرکزی به دلیل عرضه کافی محصول ثابت بوده یا روندی کاهشی را به ثبت رسانده است. در مقابل قیمت گندم در کشور پاکستان به دلیل هم‌زمان شدن فشار فصلی تقاضا با بروز اختلال در عرضه ناشی از سیل و رانش زمین در اواخر سال ۲۰۲۵ روندی افزایشی داشته است. قیمت برنج نیز در منطقه آمریکای جنوبی و شرق آسیا شاهد روندی واگرا بوده است. قیمت غلات دانه درشت در شرق آفریقا افزایش یافته است که بیشترین میزان افزایش ماهیانه قیمت در منطقه سومالی به وقوع پیوسته که این افزایش قیمت ناشی از بروز درگیری نظامی و همچنین نگرانی در خصوص کاهش برداشت محصول بوده است. در غرب آسیا و در جمهوری اسلامی ایران نیز کاهش ارزش پول ملی منجر به افزایش قیمت غلات و ثبت رکورد جدید قیمتی شده است. قیمت دانه‌های روغنی و کنجاله در ماه ژانویه تقریباً ثابت بوده در حالی که قیمت روغن نباتی روندی افزایشی را به ثبت رسانده است.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، گروه اقتصاد کشاورزی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

اثرپذیری قیمت گندم و ذرت از متغیرهای حمل و نقل، آب و هوا و تغییرات نرخ ارز و افزایش قیمت برنج در ماه ژانویه ۲۰۲۶ (۱۱ دی تا ۱۱ بهمن)

دلار، از منظر دلاری در حدود ۱,۶ درصد افزایش یافته است. در مقابل قیمت محصول گندم در استرالیا و آرژانتین به دلیل عرضه محصول تازه برداشت شده و پر شدن ذخایر به ترتیب در حدود ۱,۵ و ۰,۸ درصد کاهش یافته است.

میانگین شاخص قیمت برنج فائو در ماه ژانویه سال ۲۰۲۶ به ۱۰۲,۸ واحد رسیده که نسبت به ماه دسامبر سال ۲۰۲۵، ۱,۸ درصد افزایش یافته است. قیمت برنج ایندیکا در قاره آسیا در ماه ژانویه روندی غیریکنواخت را به ثبت رسانده است. در کشور هندوستان قیمت برنج به دلیل خرید داخلی برای تأمین ذخیره انبار، تداوم پایدار تقاضای صادراتی و کاهش ارزش روپیه افزایش یافته است. در مقابل در کشور ویتنام به دنبال آغاز فروش محصول به خریداران فیلیپینی و از میان برداشته شدن محدودیت واردات کشور فیلیپین از اول ژانویه برای برنج‌های معمولی نتوانسته است اثرات کاهشی عرضه قابل توجه محصول صادراتی و کاهش تقاضا توسط سایر کشورها را بر روی قیمت خنثی نماید و در نتیجه قیمت برنج در این کشور کاهش یافته است. در کشور تایلند، با وجود تداوم روند کاهش ارزش بات (واحد پول کشور تایلند) در مقابل دلار آمریکا، کاهش فروش محصول باعث کاهش قیمت برنج شده است. به طور هم‌زمان، روند کند خرید و فروش غلات دانه درشت باعث ایجاد ثبات نسبی قیمت این محصولات در ایالات متحده آمریکا شده است.

در ماه ژانویه سال ۲۰۲۶ شاخص قیمت دانه‌های

قیمت جهانی ذرت در ماه ژانویه سال ۲۰۲۶ با وجود بروز چالش‌های حمل و نقل که در برخی از بازارها اثرگذار بوده به دلیل عرضه قابل توجه و دسترسی به محصول به طور نسبی ثابت باقی مانده است. در ایالات متحده آمریکا قیمت محصول به دلیل بازنگری چشم انداز تولید و در نظر گرفتن روند افزایش تولید در سال ۲۰۲۵ در ابتدا اندکی کاهش یافت اما در ادامه به دلیل روند باثبات تقاضا، و بروز سرمای زمستان که منجر به بروز اختلال در مسیرهای آبی داخلی شده مجدداً افزایش یافته است. در نهایت قیمت ذرت در مقیاس ماهیانه ۰,۶۵ درصد افزایش یافته است. به طور مشابه محدودیت حمل و نقل داخلی در کشور اوکراین باعث شده قیمت محصول ذرت در این کشور نسبت به ماه دسامبر سال ۲۰۲۵، ۱,۵ درصد افزایش یابد. به طور هم‌زمان، روند کند تجارت در کشور آرژانتین حتی با وجود نگرانی مربوط به شرایط کشت ناشی از شرایط آب و هوایی در ماه ژانویه سال ۲۰۲۶، ۱,۱ درصد کاهش یافته است.

با وجود عرضه قابل توجه محصول گندم در سطح جهان، تغییرات قیمت تحت تأثیر عواملی مانند ریسک وقوع سرمازدگی در فصل زمستان سال ۲۰۲۶ به دلیل بردت هوا و نبود پوشش برفی قابل توجه در نیم کره شمالی، نوسانات نرخ دلار و به بازار رسیدن محصول برداشت شده در نیم کره جنوبی بوده است. میانگین قیمت پایه گندم ایالات متحده آمریکا به دلیل نگرانی در خصوص بروز شرایط نامساعد آب و هوایی در فصل زمستان ۳,۲ درصد افزایش یافته است. قیمت گندم در اتحادیه اروپا نیز به دلیل افزایش ارزش یورو در مقابل

محدودیت تجاری کشور چین شاهد روند افزایشی بوده است. در نهایت قیمت دانه آفتابگردان به دلیل تداوم محدودیت دسترسی به محصول در منطقه دریای سیاه افزایش یافته است هر چند این افزایش قیمت به دلیل چشم انداز تولید و صادرات قابل توجه از افزایش بیشتر قیمت دانه آفتابگردان جلوگیری نموده است.

شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی در ماه ژانویه اندکی افزایش یافته است که این افزایش ناشی از افزایش قیمت کنجاله کلزا بوده در حالی که کاهش قیمت کنجاله سویا تا حدودی روند افزایشی شاخص قیمت را خنثی نموده است. کاهش قیمت کنجاله کلزا به دلیل بهبود چشم انداز صادرات محصول کشور کانادا و همچنین اعلام کشور چین در خصوص کاهش تعرفه واردات محصول کلزا از این کشور بوده است. در مقابل، قیمت کنجاله سویا به دلیل وجود چشم انداز افزایش عرضه ناشی از روند پایدار استحصال روغن سویا به ویژه در کشورهای برزیل و ایالات متحده آمریکا کاهش یافته است.

افزایش شاخص قیمت روغن نباتی در سطح جهان ناشی از افزایش قیمت جهانی روغن پالم، سویا و دانه آفتابگردان بوده است به طوری که حتی کاهش قیمت روغن کلزا نیز نتوانسته اثرات افزایش قیمت سایر روغن‌های نباتی را خنثی نماید. قیمت روغن پالم به دلیل کند شدن فصلی روند تولید در جنوب شرق آسیا و افزایش تقاضا وارداتی به دلیل بروز رقابت قیمتی برای دومین ماه متوالی افزایش یافته است. به طور هم‌زمان قیمت روغن سویا به دلیل محدودیت دسترسی به محصول صادراتی در منطقه آمریکای جنوبی و چشم انداز افزایش تقاضا برای تولید سوخت

روغنی تقریباً ثابت باقی مانده و در مقیاس ماهیانه به تنها ۰,۲ واحد افزایش یافته و نسبت به مدت مشابه سال گذشته شاهد افزایش ۴,۷ واحدی بوده است. شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی نیز مقدار اندکی افزایش یافته به طوری که نسبت به ماه گذشته شاهد رشد ۰,۲ واحدی بوده و اما نسبت به ماه ژانویه سال ۲۰۲۵، تقریباً ۰,۴ واحد کاهش یافته است. به طور هم‌زمان شاخص قیمت روغن نباتی شاهد تداوم روند افزایشی بوده به طوری که نسبت به ماه دسامبر سال ۲۰۲۵، ۳,۴ واحد افزایش یافته و نسبت به مدت مشابه سال گذشته نیز شاهد افزایش ۱۰,۲ واحدی بوده است.

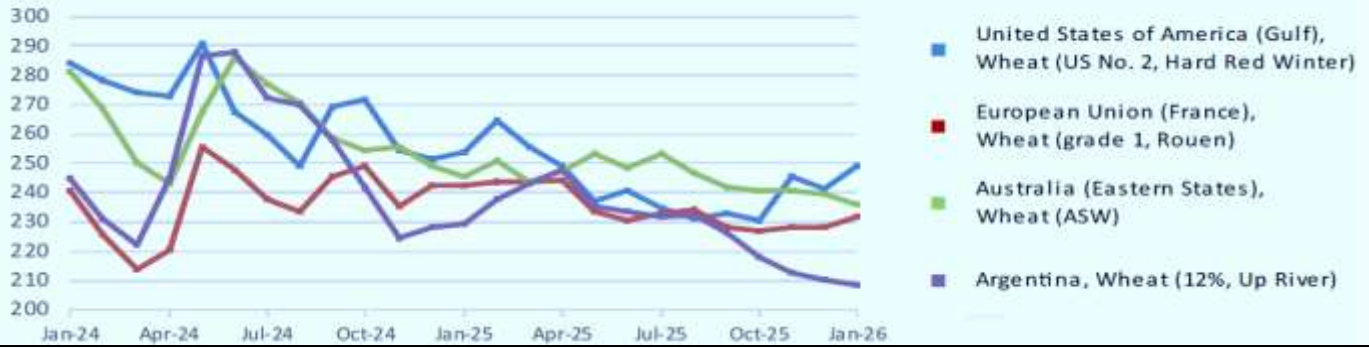
روند باثبات شاخص قیمت دانه‌های روغنی به طور عمده ناشی از ثبات قیمت دانه سویا بوده این در حالی است که قیمت دانه کلزا و آفتابگردان افزایش اندکی را به ثبت رسانده‌اند. قیمت دانه سویا در ماه ژانویه در یک دامنه کوچک در حال نوسان بوده است. از سوی دیگر، چشم انداز افزایش قابل توجه عرضه محصول و انتظار ثبت رکورد برداشت در کشور برزیل به دلیل وجود شرایط آب‌وهوایی مساعد فشار ثابتی را بر قیمت محصول در این بخش از بازار دانه‌های روغنی وارد نموده است. از سوی دیگر، ایجاد خوش بینی در خصوص تقاضای وارداتی کشور چین برای محصول سویای تولید شده ایالات متحده آمریکا در کنار چشم انداز نامناسب تولید در کشور آرژانتین به دلیل بروز شرایط آب‌وهوایی خشک در برخی از مناطق اصلی تولید کننده منجر به افزایش اندک قیمت سویا شده است. در مقابل، قیمت دانه کلزا به دلیل افزایش انتظارات در خصوص صادرات محصول کشور کانادا و از سوی دیگر وجود انتظارات در خصوص کاهش

زیستی در ایالات متحده آمریکا افزایش یافته است. روغن آفتابگردان نیز پس از اینکه در دو ماه پایانی سال ۲۰۲۵ شاهد روند کاهشی بوده به دلیل محدودیت عرضه در منطقه دریای سیاه که فروش محصول توسط کشاورزان بسیار محدود بوده در ماه ابتدایی سال ۲۰۲۶ تا حدودی افزایش یافته است. در مقابل قیمت روغن کلزا به دلیل افزایش دسترسی در قاره اروپا و از سوی دیگر افزایش میزان واردات محصول تا حدودی کاهش یافته است.

United States dollar per tonne

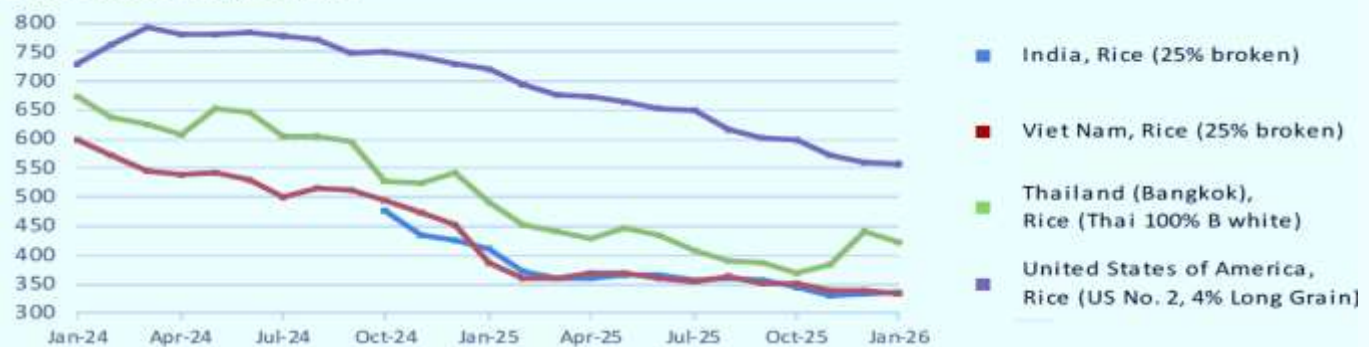
درصد تغییرات			آخرین قیمت گندم (ژانویه ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالیانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۱,۸	۸,۲	۳,۲	۲۴۹,۳۵	ایالات متحده آمریکا
-۴,۳	۲,۱	۱,۶	۲۳۱,۸۶	اتحادیه اروپا
-۳,۸	-۱,۹	-۱,۵	۲۳۶,۱۴	استرالیا
-۹,۱	-۴,۴	-۰,۸	۲۰۸,۴۵	آرژانتین

United States dollar per tonne

درصد تغییرات			آخرین قیمت ذرت (ژانویه ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالیانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۵,۱	۳	۰,۶	۲۰۳,۹۱	ایالات متحده آمریکا
-۲,۹	۱,۱	۱,۵	۲۲۱,۲۵	اوکراین
-۴,۰	۰,۷	-۱,۱	۲۱۶,۰۵	آرژانتین

United States dollar per tonne

درصد تغییرات			آخرین قیمت برنج (ژانویه ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالیانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۱۸,۰	-۲,۷	۱,۳	۳۳۷,۲۱	هندوستان
-۱۳,۸	-۴,۵	-۱,۱	۳۳۵,۰۸	ویتنام
-۱۳,۹	۱۴,۷	-۳,۵	۴۲۴,۲۵	تایلند
-۲۲,۵	-۶,۹	-۰,۴	۵۵۸,۵۰	ایالات متحده آمریکا

شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی
شاخص بلندمدت

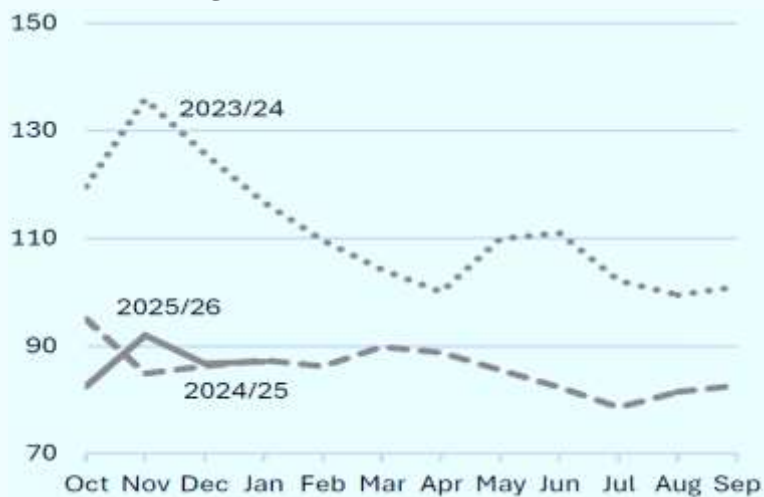

شاخص ماهانه

شاخص قیمت دانه‌های روغنی

شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی

شاخص قیمت روغن نباتی

محصول	آخرین شاخص قیمت (ژانویه ۲۰۲۶) درصد			درصد تغییرات		
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	یک ماهه	سه ماهه	سالانه
دانه روغنی	۱۱۴	۰,۸۸	۴,۶	۰,۸۸	۳,۶	۴,۶
کنجاله	۸۷	۰	۰	۰	۴,۸	۰
روغن نباتی	۱۶۹	۲,۴	۱۰,۴	۲,۴	۰	۱۰,۴